

Nordbornholm

UGEBLAD FOR NORD-BORNHOLM

Udkommer i hvert Hjem i Allinge-Sandvig, Tejn, Rø, Klemens, Hasle, Rutsker, Olsker

Nr. 26

Fredag den 29. Marts 1940

27. Aargang

En Hilsen fra „Storebjørn“

Pragtfuldt Skib — maaske det bedste i Norden

Den i denne strenge Vinter saa aktuelle Isbryder „Storebjørn“ har udført et forceret Arbejde med at skabe Passage for Skibsfarten i de danske Farvande. Trods metertyk Is, har den overvundet Vanskelighederne, og dens Præstationer overgaar alle Forventninger.

„Storebjørn“s populære Kaptajn Jørgensen og hans Officerer og Mandskab kan da ogsaa fortælle mange Tildragelser, der viser Skibets kolossale Ydeevne.

Paa en af Kattegatsaktionerne gik „Storebjørn“ saaledes ind til Gøteborg for at faa Olie. Svenskerne havde advaret ved Havneindløbet, da de mente at Isen i Havnen var umulig at forcere, og der kunde slet ikke være Tale om at naa frem gennem det snævre Løb til Oliebroen.

Kaptajn Jørgensen beviste dog at „Storebjørn“ kunde gaa igennem. Den knuste den metertykke Is og lagde flot til Bolværk. Da den derefter stod Havnen ud, medtagende et af Ø. K.s store Tankskibe, blev de hilst med Fløjte-Fanfærer fra de næsten hundrede Dampere, der længe havde ligget indefrosne. Svenskerne var imponerede, og med god Grund.

Aarsagen til „Storebjørn“s Succes mener man er den ofte omtalte Skrue i Forenden, der er saa godt placeret, at dens Virkning er forbløffende. Den sættes ind, naar det rigtig kniber, og den underminerer nærmest Isen, idet den suger Vandet bort under Isen, der brækker, ligesom Skruevandet renser op langs Skibssiden.

Men ogsaa Skibets Maskiner er rene Vidundere. De store Dampmaskiner udvikler 5000 Hestekræfter, der kan forceres til 6000. Tre Maskiner drives uafhængig af hinanden, nemlig en Formaskine og to Agtermaskiner, alle med egen

Skrue. 7 Maskinmestre og 8 Assistenten passer det store Maskin-anlæg.

Der hører imidlertid andet til end god Maskinkraft. Skibet er udstyret med komplet Radiostation for saavel Telegrafering som traadløs Telefon samt Radiopejleapparat, Ekkolod, Gyrokompas etc. — 2 Telegrafister betjener denne Afdeling Døgnet igennem.

Paa Broen er der dobbelt Sæt Maskintelegraf, saa den ledende Officer-kan afgive Ordre fra begge Sider Broen, hvorved opnaas, at han kan staa, hvor han har den bedste Udsigt til det Skib, man assisterer.

Broens Officerer bestaar af fire Mand, Kaptajn Jørgensen og 2. Styrmand Christensen, som deler Vagt sammen, samt 1. Styrmand Kruse og 3. Styrmand Mortensen. Hvad de fire Mænd har præsteret af godt Sømandsskab siden 18de Januar kan ikke beskrives i Enkeltheder, men fremkomne Telegrammer fortalte daglig om deres Arbejde i Snestorme langs Sverrigs Vestkyst, hvor talrige danske Skibe reddedes fra Klipperne af „Storebjørn“. Har man prøvet et Døgns Sejlsads under rolige Vejrforhold, men i kraftig Is kan man vurdere Præstationerne.

Besætningens Forplejning ordnes ved at Restaurationen er givet i Entreprice til Øresunds Dampskibsselskab, der har sendt Hovmestre, Tjenere og Kokke ombord. Kahytsforholdene er hyggelige og gode for alle Afdelinger af den 45 Mand store Besætning.

„Storebjørn“ er et Skib, dansk Skibsfart kan være glad for.

Kaptajn Jørgensen, der sidste Sommer ferierede i Allinge, har sendt sine herværende Venner en

Hilsen. Vi har faaet Lov til at aftrykke nedenstaaende:

Nordlige Kattegat 12./3. 40.

Kære Venner . . .

Jeg blev dybt rørt over Deres venlige Brev til os og senere Hilsener. Saadanne venlige Breve, hvoraf vi forøvrigt har faaet mange her ombord, betyder langt mere for os end al den uhyrlige Avis-skriveri, som jo først og fremmest reklamerer for Bladet, og oftest ingen rigtig Bund har. Omtalte Tur, hvor vi med Held bjergede de to Sømand, var kun hvad enhver god Navigator og Sømand maatte kunne udføre, og jeg havde ærligt talt en lidt flov Smag i Munden over al det Paastyr.

Men vi har haft mange drøje Ture i de forløbne to Maaneder, og ingen af Besætningen vil nogensinde gøre det om igen. Men det kan jo være at vi, naar Tiden gaar, glemmer alle Besværlighederne og kun husker det gode og interessante, som vi jo heldigvis ogsaa har haft en Del af.

For Eksempel en lille Oplevelse blandt Hundrede andre:

En Flyver havde rapporteret en Damper i det nordlige Kattegat, som paa Isen havde skrevet med Sod: „Sulter“.

Vi fandt den. En gammel rusten og forslidt svensk Damper. Den laa lidt paa Siden og saa i sig selv saa medynks indbydende ud. Den havde ligget i Isen i 29 Dage og havde ikke haft Mad eller Vand de sidste to Dage. Kullene var forlængst opbrugt, og for ikke at fryse ihjel, havde de brændt alt Træværk, som fandtes ombord. Tilsidst havde de kappet Masterne i Dækket og ligeledes brændt disse. Det vil forstaaes, at den saa trist ud.

Langs Rælingen stod dens tyve

Mands store Besætning og saa ligesaa ynkelige ud,

De kom selvfølgelig ombord i Bjørnen og fik Skrutten fyldt. — Derefter fik de Proviant og Vand for 14 Dage, ligesom enhver af os gav et lille privat Bidrag til Folkene, Tobak, Cigaretter, m. m.

Da »Storebjørn« gled bort derfra i Taagen, stod hele Besætningen langs Rælingen i dyb Stilhed med bøjede Hoveder, medens den gamle Kaptajn sagde nogle dybt bevægede Ord til os. Og saadan blev de staaende til vi var ude af Syne. Selv hos disse jævne Søfolk fornægtede den stillige, korrekte og fornemme svenske Høflighed sig ikke. Vi glemmer i hvert Fald aldrig disse brave Mænds Taknemlighed, Hver Gang, naar vi senere langt borte passerede „Merline“, kippedes Flaget i en Uendelighed, og dens sprukne Fløjte hylede af al sin Magt.

Den samme Venlighed har vi mødt overalt hos de omtrent 40 Skibe, vi har provianteret. De faar gerne 3 Tønder Kartoffler, en halv Gris, 500 Pund Kød, 20 Rugbrød m. m. Vi har, som De vil forstaa, altid store Forsyninger i de store Kølerum.

Det er ikke umuligt at vi ses til Sommer — og saa kan jeg fortælle Historier herfra i Time-, nej Dagevis.

Nu maa De nøjes med dette for denne Gang.

Med de venlige Hilsener til Dem alle i Allinge.

Deres meget hengivne
J. Jørgensen.

„Nordbornholm“s

nye Format

har de lidt vanskelige Transportforhold Skylden for. Det har knebet lidt med Papirtilførslerne i den senere Tid. Men da der nu er Udsigt til Bedring i Isvanskelighederne, bliver denne Ulempe sikkert ikke af længere Varighed.

Pensionatsejermøde.

Nordbornholms Turistforening har udsendt Indbydelse til alle Pensionatsejere til en Sammenkomst paa Hotel Allinge Mandag den 1. April Kl. 20.

Her vil Formanden bl. a. give Oplysninger om Kaffe- og Sukkorkort-Ordningen for Pensionater.

Ligeledes vil man drøfte Priserne for den kommende Sæson, og udfylde Pensionatslisterne til den kollektive Reklame.

Endelig vil man søge dannet en Pensionatsejersforening — !

En saadan Forening har længe været i allerhøjeste Grad paakrævet. Det maa jo være en Fordel for Pensionatsejerne navnlig i Tider som disse at have Sted, hvor man sammen kunde drøfte Problemerne. Og Problemer er der jo nok af, som bedst kan løses

i Fællesskab, derfor venter man stor Tilslutning til Mødet. — Det kunde jo være, at der fremkom andre gode Ideer i Tilslutning til Sagen.

Gudstjenester

Søndag den 31. Marts.
Allinge ingen Gudstjeneste.
Hasle Kl. 10 Konfirmation.
Klemensker Kl. 9.30 Konfirmation.
Olsker Kl. 9,30 Konfirmation.
Rutsker ingen Gudstjeneste.
Rø ingen Gudstjeneste.

Bridgen

maatte vi desværre udskyde til næste Uge paa Grund af Pladsmangel — undskyld.

Brugt Maghoni-Dagligstue

sælges billigt

Bladets Kontor anv.

Ligkistelager

Ordning af Begravelser

Ligkister

Ligtøj

Ligsenge

Kofoed & Mortensen

Bryggeristræde
Tlf. All. 77 og 79

Byggeforretning

TELEGRAMMER i stort Udvalg

De behøver kun opgive os Konfirmandens Navn og Prisen paa Telegrammet —

saa sørger vi for Resten

og vi mener selv, vi gør det omhyggeligt.

Udbringes i Olsker Søndag den 31. Marts

Kiosken, Allinge

PERMANENT gammel Pris

Taco Luxus - Systemet der aldrig fejler

Alt andet Frisørarbejde til gamle Priser -

8 Kr.

Frisør **Nissen-Boysen** Allinge Telef. 53

Allinge Boghandel

Lædervarer udsælges.

Slutter Onsdag den 3. April. Benyt Lejligheden.

ELVERHØJ KROEN

fortsætter med Dansant
hver Søndag Eftermiddag fra Kl. 16

Skræderiet i Tejn

anbefaler godt Arbejde.
Moderne Snit og fineste Pasform.

Axel Jensen

Rensning og Presning samt
Reparationer udføres godt og billigt.

Tøj modtages til kemisk Rensning.

Pænt Udvalg i Manchetskjorter, Slips og Sokker.

Telefon Allinge 106 v.

Prima Okse- og Kalvekød

samt Flæsk til moderate Priser

W. Rømers Slagterforretning Tlf. 118-136

Varene bringes.

P. Petersens

Byggeforretning & Ligkistelager

Nørregade 9 . Tlf. Allinge 69

Ordning af Begravelser foretages

Miele
Kr. 137,50

**25 Kroner Udbetaling -
10 Kroner om Maaneden!**

Paa saadanne Betingelser kan De faa denne Støvsuger. Altsaa for 33 Øre om Dagen kan Deres Kone have Gavn af „Verdens bedste Hushjælp“ — nemlig en Støvsuger, som gør det huslige Arbejde til en Leg. De sætter da ogsaa Pris paa et velholdt Hus — og vil De ikke gerne spare Deres Kone saa meget som muligt.

Tænk paa det til den første.

Allinge Radioforretning
Will. Lind, Nørregade, Telf. Allinge 95

En flink
Ung Pige
kan faa Plads 1. Maj.
Fru Else Bidstrup
Telf. Sandvig 14

En ung Pige
søges til April eller Maj.
Munkegaard pr. Allinge.

*Magasin
den Nord*

**Ande- og
Gaasefjer, Uld**
og renvaskede
uldne Klude
købes til højeste Pris

Fritz Reusch
Telefon 5 Allinge

Moderne **URE**

For Piger og Dreng
har vi alle sidste
Nyheder i Guld og Staal

Conrad Hansen
Allinge Ur- og
Guldsmedeforretning Tlf. 140

Det paa Tejn Havnepl. beliggende
RØGERI
ønskes solgt til Nedrivning.
Nærmere ved Henvendelse til
Chr. Stenberg, Tejn

Dygtig, ung Pige
ikke for ung, søges til Servering
fra 1. eller 15. Juni. God fast Løn
Hjortbøl Christensens Pensionat

Skattebogen 1940

for Allinge-Sandvig

udkommer Mandag
den 1. April

Faas ved Kiosken fra Kl.
8, samt i Allinge Boghandel
og Sandvig Boghandel fra
Klokken 13

Dejlige „Rødraner“

altsaa gode friske
Spiseæbler.

Lille Parti sælges a 50 Øre Hkg.

Frisk store Løg.

Nye store Citroner
er paa Lager.

Gode Appelsiner
kommer.

Nordlandets Handelshus.

Hjertelig Tak for venlig Op-
mærksomhed ved min Konfirma-
tion. **BØRGE HAMMER**

Tak for Opmærksomheden ved
min Konfirmation.
ERIK FINNE KOFOED

Tak for Opmærksomheden ved
min Konfirmation.
ANNE-LISE OLSEN

Tak for Opmærksomheden ved
min Konfirmation.
RIGMOR NIELSEN

Mine Forældres og min hjer-
teligste Tak for udvist Opmærk-
somhed ved min Konfirmation.
KARL AAGE JØRGENSEN
Strandvejen

Min og mine Forældres hjer-
teligste Tak for Opmærksomhe-
den ved min Konfirmation.
VALBORG LARSEN, Sandvig

Min og mine Forældres hjer-
teligste Tak for udvist Opmærk-
somhed ved min Konfirmation.
GUNNAR HOLM

Vi har endnu

Dejlige uldne Kjølestoffer

moderne og med Kvalitet, nu til de
kolde Foraarsdage og til de samme
Priser — Smukke moderne **Knapper,**
Rusch og Besætningsstoffer — baade i
Crepe Satin og Crepe de Chine.

Kom ind køb i disse Dage i

Nordlandets Handelshus

SKOLESKO

m. Raagummi og Bjør-
nelæder til Piger og
Drenge

CARL LARSEN

Skotøj
Vestergade, Telf. 104

Medhjælper

kan faa Plads til 1. April eller
Maj hos

Avlsbr. Peter Kofoed
Sandvig

Daabskjoler

udlejes

E. Vagnsø. Tlf. Rø 13

Stort Hus,

i Sandkaas billigt til Salg for solid
Køber. Indrettet til Ferie-Sommer-
lejligheder.

Bill. mrkt. „Stort Hus“ modta-
ger Bladets Kontor.

En Bydreng

kan faa Plads straks

Bager Kofoed, Allinge

Østre Mølles Hønseri

med Beboelse, og Rugemaskiner
til 9000 Æg og ca. 1000 Høns
er til Salg eller Bytte med et Hus
i Hasle.

Otto Munch, Tlf. Hasle 83

Allinge-Sandvig.

Medlemsmøde med Haandarbejde
den 2. April Kl. 19,30.

Fælles Kaffe bord a 75 Øre.

Allinge-Sandvig Syge- og Begravelseskasse

afholdt den 19. Marts den aarlige
Generalforsamling paa Christen-
sens Gæstgiveri. Formanden, fhv.
Bagerm. P. Holm aflagde Beret-
ning, hvoraf fremgik, at der i 1939
havde været 977 nydende og 108
bidragydende Medlemmer. Tilgang
i Aarets Løb 84 Mænd og 163
Kvinder, Afgang 109 Mænd, 151
Kvinder — heraf 7 Mænd og 6
Kvinder paa Grund af for stor
Indtægt eller Formue. Medlems-
antal pr. 31./12. 39: 428 M., 538
Kv. samt 109 Bidragydere og 11
indkaldt til Militær.

69 Mænd og 52 Kv. har været
sygemeldt med ialt 2947 Sygedage
i Hjemmet og 1980 paa Sygehus.
17 Børn har været indlagt paa
Sygehus med 467 Sygedage.

Merudgift til Læger og Medicin
er 3000 Kr. større end i 1938, og
1940 vil bringe endnu større Ud-
gifter paa Grund af Pristallets
Stigning. Der vil fremtidig blive
afkrævet Medlemmerne Ekstrabe-
løb for Lægehjælp Søn- og Hel-
ligdage samt for Natbesøg, der nu
maa betales ekstra af Sypekassen.

Regnskabet viste en Kassebeh.
for 1938 af 202,55, Kontingenter
23,122,30, Statstiiskud 8,111,00,
Restancer 93,60, for Medlemsbøger
97,00. Anden Indtægt 135,00. Hæ-
vet i Sparek. 18,900,00, indvundne
Renter 798,07. Indt. og Refusion
fra andre Sygekasser 1306,79, ialt
56,169,69.

Udg.: Dagpenge i Hjemmet og
Sygehus 3,554,25, Barselshjælp etc.
1363,80, Sygehus 6561,50, Sind-
sygehus 1256,49, indlagt paa Hald
140,00, Lægehjælp 11,504,49, Spe-
ciallæger 172,73, Tandlæger 203,08
Massage 565,58, Hjemmesygepleje
1500,00, Medicin 4091,53, diverse
154,43, Brilller, Bandager 317,70,
Lønninger 3000,00, Bøger, Kon-
tingentopkr. etc. 1180,04. Udlagt
for andre Sygekasser plus Kasse-
beh. ialt Udgift 56,169,69.

Fortsættes Side 4

Vi udleverer gerne
bestille

Superfosfat og Kaligødning

og kan tage flere Bestillinger.

Nordlandets Handelshus.

Charlotter og Løg,

Hvidkaal og Rødkaal købes.

Gartner C. Jensen,
Tlf. Allinge 41.

Averfer i Nordbornholm

Stort Udvalg af

Moderne Silkeskjorter

stribede og ensfarvede og særlig ekstra Kvaliteter af

Manchetskjorter med Flip

samt store Størrelser med løse Flipper.

Ogsaa Herresokker i moderne Farver og i ekstra Kvalitet
og Strikning. Meget rimelige Priser i

Nordlandets Handelshus

Jens Hansens Manufakturforretning

fører stadig alt i Metervarer, Kjøletøj, Lærreder og Sengeudstyr

Prima Arbejdstøj og de bekendte gode **Molskinsbenklæder**, Fisker-
benklæder og fine Kamgarnsbenklæder. — Arbejdsskjorter, Manchet-
skjorter, Hatte og Huer.

Stort Udvalg i Trikotage, i Uld og Bomuld til Herrer, Damer og Børn.
Garn føres i mange Kvaliteter og Farver. Alt i prima Varer til bill. Pris.
Uld og strikkede Klude tages i Bytte.

Telefon Allinge 29 — Leverandør til Vare- og Landbrugslotteriet

HASLE og OMEGN

GØDNINGSKALK

Bestillinger til Levering i Foraaret modtages gerne

Grønbech & Co. Hasle

15 SALTEKAR

i forskellige Størrelser
sælges til billige Priser

CARL J. E. AAKERLUND

Hasle Bødkerforretning Telf. 105

All.-Sandv. Sygekasse Fortsat fra Side 3

For Invalideforsikringen balancerede Regnskabet med 7,285,43, Begravelseskassen med 4,162,50.

Bestyrelsen ønskede ikke Kontingentforhøjelse for 1941, men henstillede til Melemmerne at spare paa Medicin o. a. i Henh. til Ministeriets Bekendtg.

Beretning og Regnskab godk.

Til Bestyrelsen genvalgte Politibetjent Emil Larsen og Bygm. Pedersen, Suppl. Politibetjent G. Hansen og Malerm. Carl Nielsen. Til Revisor genvalgte Chr. Pedersen, Suppleant Bogh. Christensen.

Formanden oplyste endvidere, at Allinge-Sandvig Syge- og Begravelseskasse stiftedes 1865 og holdt sin første Generalforsamling

den 1. April for 75 Aar siden. Til Bestyrelse valgtes Kontrollør Markmann, Avlsbr. Fr. Larsen og Toldbetjent Jørgen Stub. Første Aars Kontingent androg 119 Rigsdaler 4 Mark 8 Skilling. Medlemsbøger 8 R. 2 Mk. 4 Sk. og anden Indt. 3 Mk. 4 Sk. — Udgifterne var 95 R. 4 Mk. 9 Sk.

Regnskabet for 1866 ser saaledes ud:

Beholdn. fra 1865	2 R. 4 M. 9 S.
Medl.-Kontingent	81 - 4 - 12 -
Restancer	22 - 4 - 8 -
Renter af Udlaan	4 - 1 - 8 -
Afdrag for Udlaan	4 - 1 - 8 -
Solgt Medlemsbøger	3 - 1 -
ialt 116 R. 1 M. 13 S.	

Udbetalt Sygehjælp 49 Rd., betalt Læge 5 Mk., Trommeslag 2 Mk. 8 Sk., Bekendtgørelse 1 Rd. 12 Sk. Papir og Penne 3 Mk. 9 Sk., Udlaant 56 Rd. 3 Mk. 12 Sk., Kasse-

beholdning 7 Rd. 4 M. 4 Sk.

Regnskabet for 1878 viste en Kassebeholdning 369,11, ialt Indtægt 668 Kr. 88 Øre. Udgifterne var Sygepenge 63,43, Medicin 5,83, Læge 33,33, Begravelseshjælp 40,00 — ialt Udgift 612,48, Kassebeh. 31/12 87: 56,40.

Medlemsantal 32 Mænd 8 Kv.

I 1894, det første Aar efter Genforsikringen, androg Kontingentet 370,24, Afdrag og Renter 45,64, Statstilskud 123,21. — Sygepenge 212,75, Lægehonorar 53,12, Medicin 96,14, Lønninger 16,00, Porto 7,75, Balance 628,87 og Formue 612,03.

Avlsbruger H. P. Dam er Kassens ældste Medlem — indmeldtes i Sygekassen 1. Marts 1883 og har aldrig modtaget nogen Sygehjælp, Hospital eller Sygepenge.

I de forløbne 75 Aar har der været 5 Formænd. Kassererposten blev oprettet 1916.

Varm Blodbudding

hver Fredag Middag

Lungepølse

hver Torsdag

A. Lyster, Hasle

BRILLER

moderne og almindelige.

Nøjagtig Udmaaling med Stigmatometer

EMIL WESTH

Ur- og Guldsmedeforretning, Hasle Telefon 116

Lægerecepter expederes

Dynebetræk

i gode Kvaliteter sælger vi stadig til de gamle billige Priser.

Vi har fuldt op af det **gode Arbejdstøj** og **Undertøj** — og Priserne er endnu meget smaa.

Manufakturhuset, Hasle

Ring til

Øens Grisehandel

Telefon Rutsker 38

naar De vil købe, sælge eller bytte.

Unge gode Heste, ældre Arbejdsheste, Lødekøer, Lødekvier, Grise i alle Størrelser, Gylter og Søer.

Ved Køb kontant Afregning Ved Salg gode Betalingsvilkaar

S. Førgensen

Brødrene Anker

Jernstøberi og Maskinfabrik

Pumper - Vandindlæg

Bygnings-Støbegods

Komfurer

Telefon Hasle 2

Sjask

Sne og Pløre er Vejr til Gummifodtøj og det svære Læderfodtøj. Se efter om det er i Orden, ellers send det hen til

Otto Hansens
Skotøjsreparation
Torvet, Hasle

En Hest ca. 10 Kvt.

og nogle Køer, der snart kælver, samt en Del 3 Mdrs. Grise er til Salg el. Bytte

Chr. og Schack Jørgensen, Tlf. All. 1 44

POLTER

og **Svinekort** købes til Dagspriser

Axel Frederiksen, Hotel Allinge, Telf. 25

Køb hellere en ny GULVMAATTE

- men gaa til Isenkræmmeren!

Fa. Andr. Kofod Tlf. Hasle 17

Annoncer til Hasle-Siden

maa indleveres **senest Onsdag Formiddag**

Ligkistelager

Ligkister . Ligtøj . Ligsenge

Ordning af Begravelser . Kister leveres overalt

Hasle Snedker og Byggeforsretning

Storegade . Telefon 35

